

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Carl Persson*
 Härad: *V. Lönne* Adress: *Fack 29, Skånes Värnsjö*
 Socken: *Vittsjö ö. N. Åkeup* Berättat av: *Rudolf Persson*
 Uppteckningsår: *1946* Född år *1853* i *N. Åkeups sn.*

Digerdöden. s. 1-2.

Plicka och gosse levde tillsammans i

skogen ö. vägrade sitt barn. s. 2-3.

Näverlusen. s. 3.

Folksägner om Digerdöden.

De gamla i Vittsjö och N. Åkarps socknar talade mycket om digerdöden, vilken även benämndes "nyrarepesten". De som angreps av denna sjukdom började nysa, och hölla på därmed ända tills de dogo.

I ovannämnda socknar voro de flesta människor döda i denna pestsjukdom, men i skogen gingo en yngling och en flicka och gråto, därför att de mistat sina anhöriga. Sedda av gråten och ropen, gingo de varandra till möter, och då de sågo varandra, befunno de sig vid vardera sidan av den bäck, som utgör gräns mellan nämnda socknar.

De levde sedan tillsammans och blevo stamföräldrar till senare tidens innehavare av gården Månsatorp, belägen i N. Åkarps socken, just vid det ställe vid bäcken, där de två ungu människorna träffades.

Sagesmannen berättar att i hans ungdom utyfjordes Månsatorp av två "ställen", av vilket det ena ägdes av Anders Christensson och det andra av Per Nilsson.

2)

Det sadet att Per Nilsson härstammade från dessa båda ungdomar, som efter digerdöden grundlade gården Månsatorp, vilken i senare tid åter sammansløyts till en hel gård.

En annan folksägen förmäler att en 15-årig gosse och en 14-årig flicka levde tillsammans i skogen på den plats där byn Linnsholma är beläget i Vittsjö socken. De hade en ko, som gick och betade i skogen.

Flickan födde ett barn, som lades i en ihålig trädstam och vårdades omsorgsfullt av de unga föräldrarna. En dag var modern långt borta i skogen då barnet började gräta. Fadern blåste då i sin näverlur:

"Bengta, Bengta, barnet skräme. (= gräter.)
Tuta i luren! Flör du da?" (= det.)

Bengta svarade i sin lur:

"Mjölka kon, slå i skon,
giv det lilla barnet dricka."

3.)

ACC. N:R M. 9895:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Efter någon tid kom familjen i kontakt med andra människor, och de ungu föräldrarna fingo belöning för att de uppfostrat barnet.

Den gamle sagesmannen, som själv tillverkat många näverlurar, berättar att forna tiders valthjelm kunde i ett dylikt instrument frambringu så starka ljud, att det hördes "en hel fjärdingsväg". De kunde även genom näverluren föra riktiga samtal med varandra på långt avstånd.